

الله الرحمن الرحيم

خارج الفقہ

۱۶-۱۲-۹۶ فقہ اکبر (مکاتب و نظام ہا) ۱۷

دراسات الاستاذ:
مہدی المادوی الطہرانی

اهداف
مکتب
اقتصادی
اسلام

نظام
اقتصادی
اسلام

مبانی
مکتب
اقتصادی
اسلام

اهداف مکتب

اقتصادی

اسلام

مبانی مکتب

اقتصادی

اسلام

تحقق خارجی

مباني مكتب

اقتصادى

اسلام

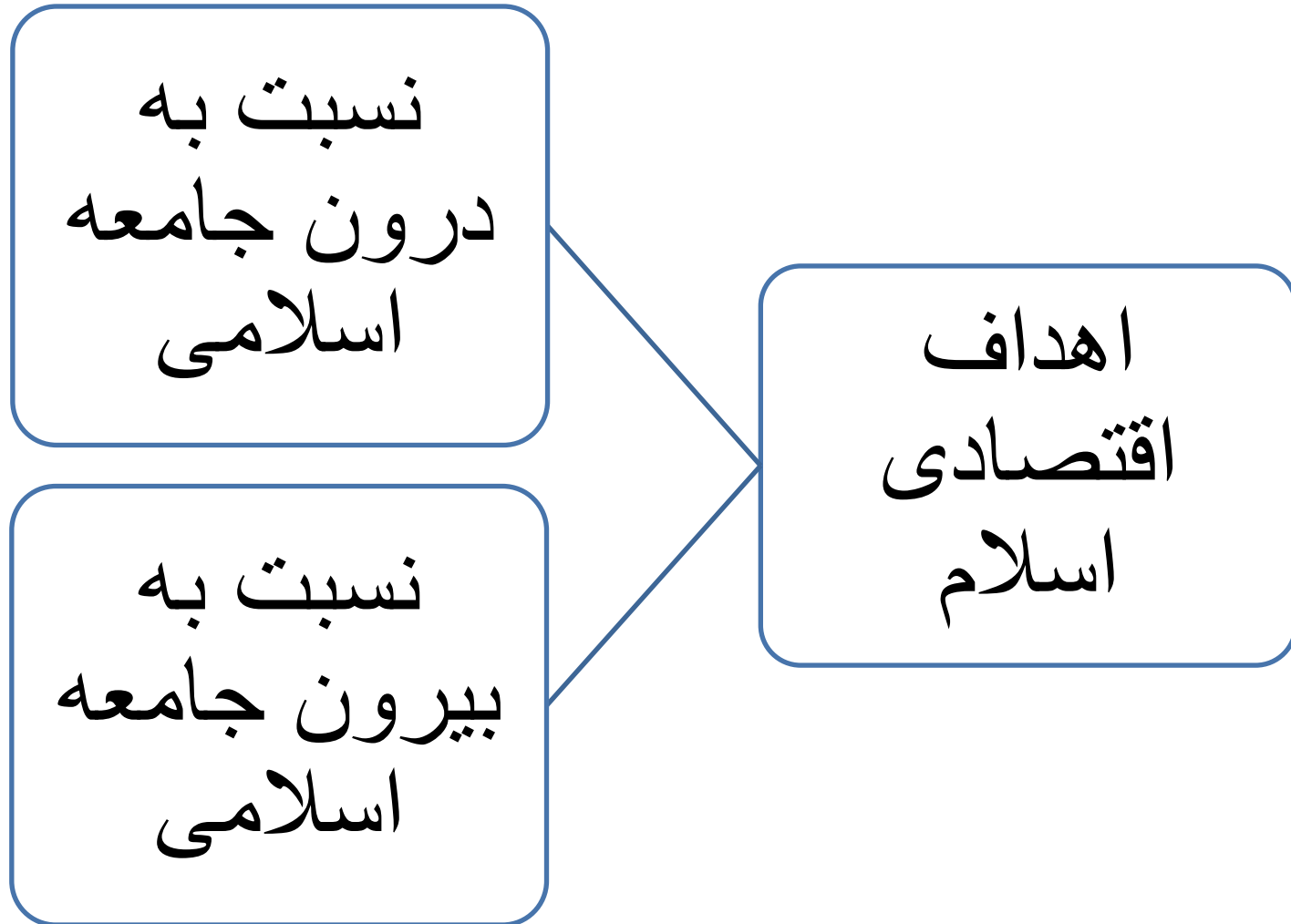
اهداف مكتب

اقتصادى

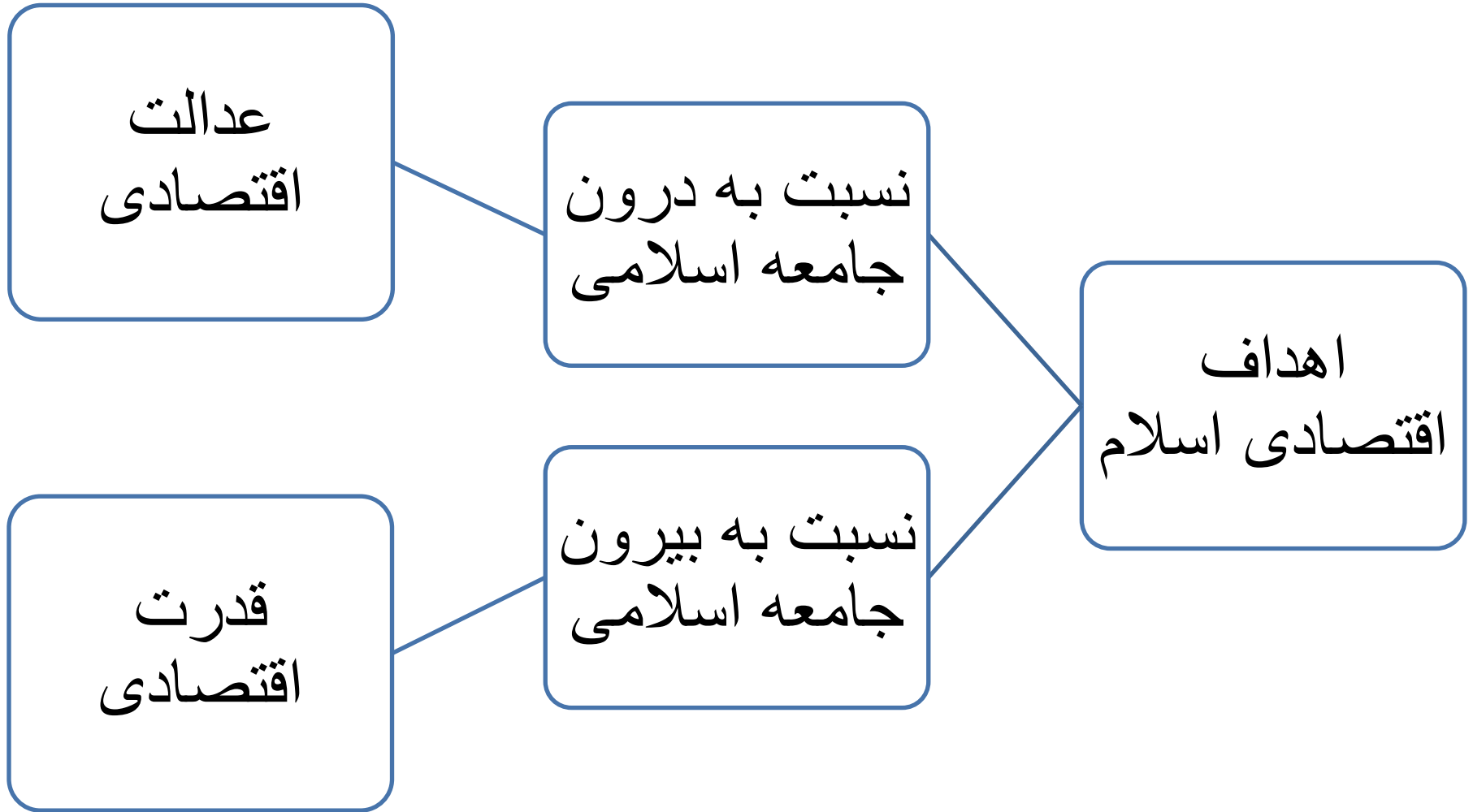
اسلام

تحقيق علمى

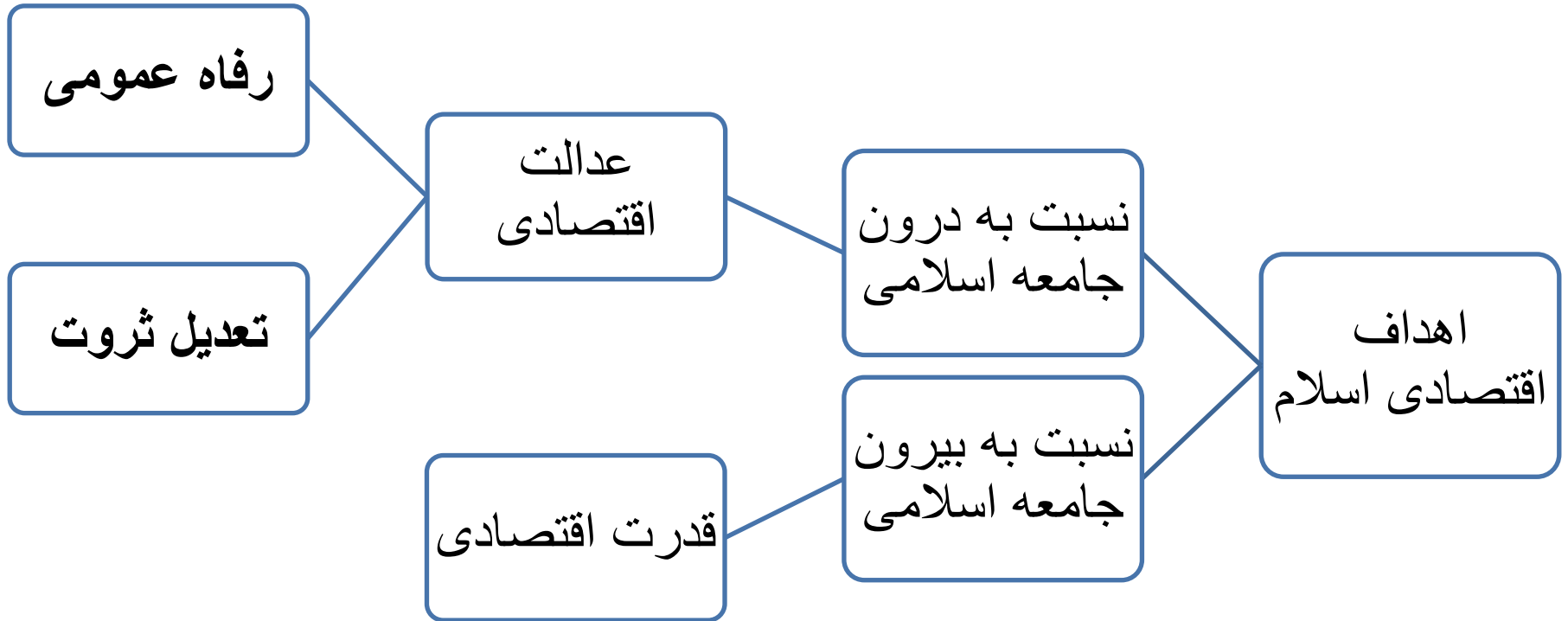
توسعه یافتگی اقتصادی

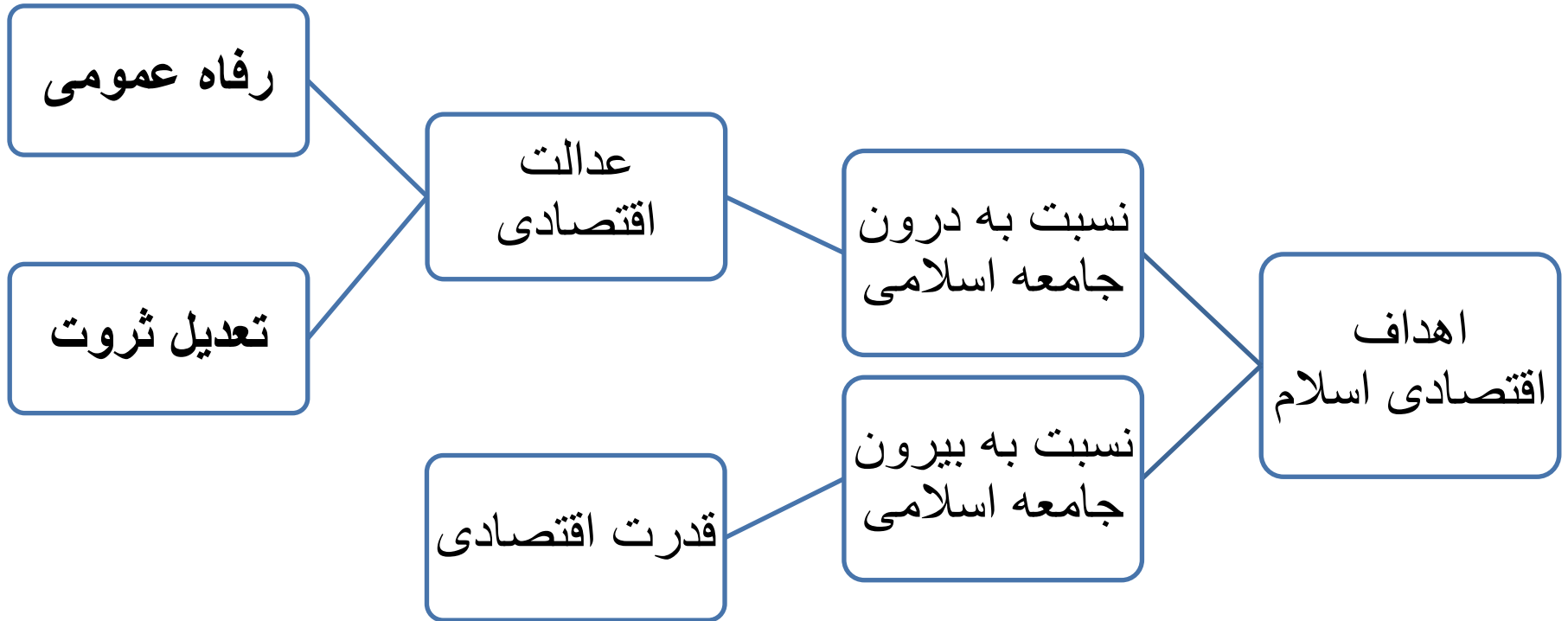
توسعه یافتگی اقتصادی

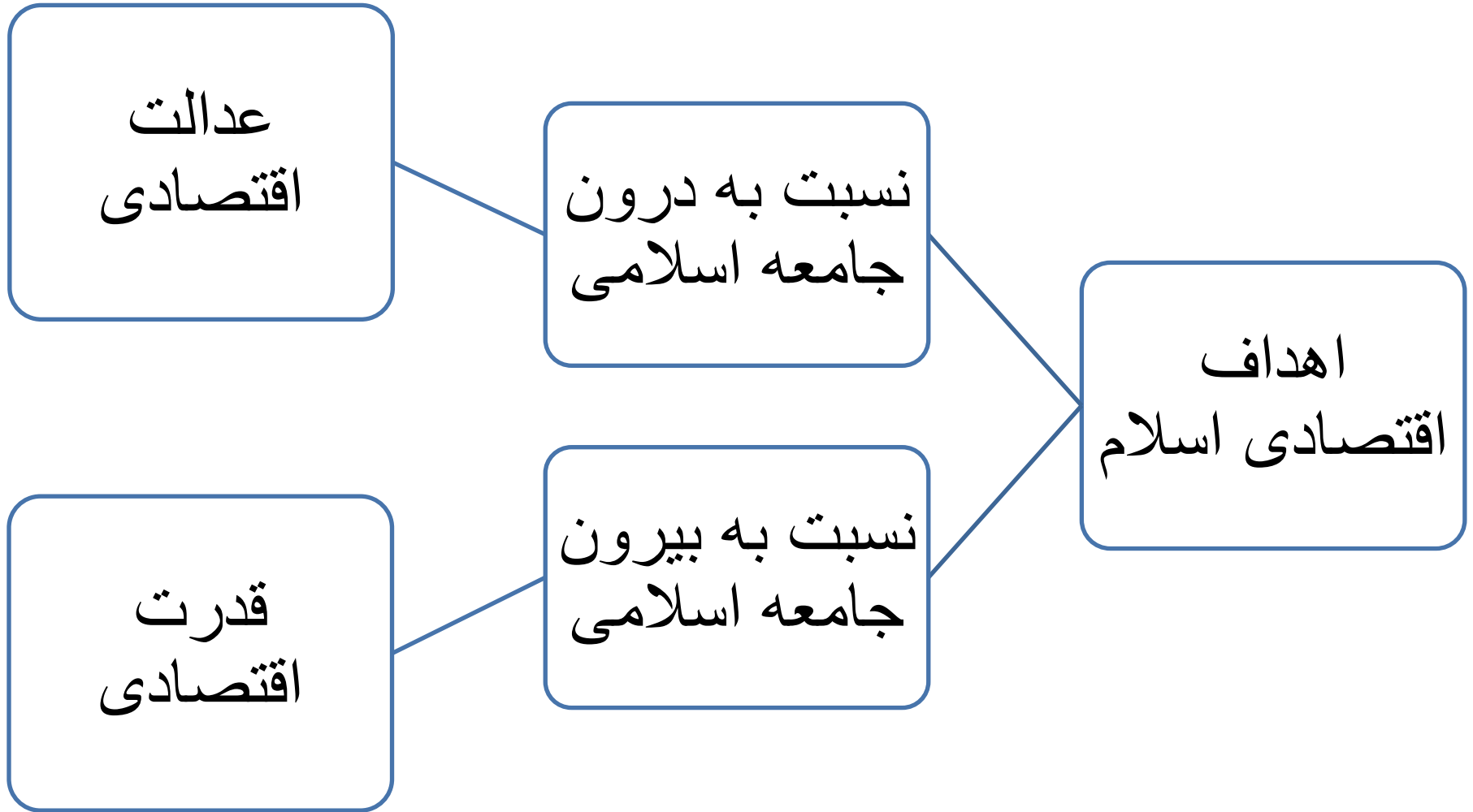
توسعه یافتگی اقتصادی

توسعه یافتگی اقتصادی

توسعه یافتگی اقتصادی

قدرت اقتصادی حکومت اسلامی

1. ترساندن کفار
و دشمنان خارجی

2. قدرت اقتصادی
حکومت اسلامی

2. اشاعه‌ی اسلام در
خارج از مرزهای
حکومت اسلامی

قدرت اقتصادی حکومت اسلامی

- ۲. قدرت اقتصادی حکومت اسلامی
- دومین هدف اقتصادی اسلام که می‌توان آن را عنصری بیرونی یا فرا مرزی دانست. قدرت اقتصادی حکومت اسلامی در برابر سایر حکومت‌هاست که این امر به دو منظور می‌باشد:
- ۱. ترساندن کفار و دشمنان خارجی تا به ذهن آنها نقشه تجاوز نظامی و امکان تحت فشار قرار دادن حکومت اسلامی از نظر اقتصادی (محاصره ی اقتصادی) خطور نکند.
- ۲. اشاعه‌ی اسلام در خارج از مرزهای حکومت اسلامی با بهره‌گیری از امکانات اقتصادی و کمک به ملل فقیر.

2. قدرت اقتصادی حکومت اسلامی

قدرت اقتصادی حکومت اسلامی

قدرت اقتصادی
حکومت اسلامی

استقلال اقتصادی
شرط لازم

قدرت اقتصادی حکومت اسلامی

- بدون شک چنین قدرت اقتصادی زمانی برای حکومت اسلامی حاصل می‌شود که از استقلال اقتصادی نیز برخوردار باشد.
- به دیگر سخن، استقلال اقتصادی شرط لازم برای چنین قدرتی خواهد بود، هر چند شرط کافی نباشد.

قدرت اقتصادی حکومت اسلامی

- آیاتی که به عنوان نمونه می توان برای اثبات این مطلب به آنها استدلال کرد، عبارتند از:

- ۱. و أعدّوا لهم ما استطعتم من قوه و من رباط الخيل تُرهبون به عدو الله و عدوكم (۶۰ انفال)

- و هر چه در توان دارید از نیرو و اسب های آماده بسیج کنید، تا با این [تدارکات]، دشمن خدا و دشمن خودتان را بترسانید (۱۰۹).

قدرت اقتصادی حکومت اسلامی

- به چند طریق می‌توان از این آیه در مقام بهره جست:
- ۱. آیه‌ی مزبور به تجهیز نظامی مسلمانان برای ترساندن کفار امر کرده است تا آنان اندیشه هجوم بر جامعه اسلامی را به اذهانشان راه ندهند و بدون شک در صورتی تجهیز نظامی، دشمنان را از نقشه تجاوز منصرف می‌کند که توانایی جنگی جامعه‌ی اسلامی از نظر کیفی و کمی در حدّ عالی و برتری حتمی نسبت به تجهیزات دشمنان در همان عصر باشد و چنین امری جز در پرتو قدرت اقتصادی میسر نخواهد بود.

قدرت اقتصادی حکومت اسلامی

- ۲. اطلاق کلمه «**من قوّة**» شامل هر نیرویی می‌شود و این شمول را می‌توان از بعض روایات که حتی خضاب کردن موی صورت را به منظور جوان جلوه دادن سربازان از مصادیق «قوّه» شمرده است، (۱۱۰) به خوبی استفاده کرد.
- از این رو، اطلاق کلمه «قوّة» شامل نیروی برتر اقتصادی نیز که مسلماً برای رویارویی با دشمن از جمله ابزار حتمی شمرده می‌شود، خواهد شد.
- (۱۱۰) الحر العاملي، وسائل الشيعة، ج ۱، ص ۴۰۴) كتاب الطهارة، باب ۴۶، احاديث ۲ و ۴).

قدرت اقتصادی حکومت اسلامی

- ۱۵۶۹ - ۲ - «۲» وَ عَنْهُ عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ سَعِيدِ بْنِ جَنَاحٍ عَنْ أَبِي خَالِدٍ الزَّيْدِيِّ عَنْ جَابِرٍ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ قَالَ:
- دَخَلَ قَوْمٌ عَلَى الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ ع - فَرَأَوْهُ مُخْتَضِبًا بِالسَّوَادِ فَسَأَلُوهُ عَنْ ذَلِكَ - فَمَدَّ يَدَهُ إِلَى لِحْيَتِهِ - ثُمَّ قَالَ أَمَرَ رَسُولُ اللَّهِ ص فِي غَزَاةِ غَزَاهَا - أَنْ يَخْتَضِبُوا بِالسَّوَادِ لِيَقْوُوا بِهِ عَلَيَّ الْمُشْرِكِينَ .

• (۲) - الكافي ۶ - ۴۸۱ - ۴ .

۲۰ وسائل الشيعة؛ ج ۲، ص: ۸۹

قدرت اقتصادی حکومت اسلامی

- ۱۵۷۰ - ۳ - «۳» وَ عَنْ عِدَّةٍ مِنْ أَصْحَابِنَا عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَنْ أَبِيهِ عَنْ الْقَاسِمِ بْنِ مُحَمَّدٍ الْجَوْهَرِيِّ عَنْ حُسَيْنِ بْنِ عُمَرَ بْنِ يَزِيدَ عَنْ أَبِيهِ قَالَ سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ ع يَقُولُ
- **الْخِضَابُ بِالسَّوَادِ أَنْسٌ لِلنِّسَاءِ وَ مَهَابَةٌ لِلْعَدُوِّ.**
- مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ قَالَ: قَالَ الصَّادِقُ ع وَ ذَكَرَ مِثْلَهُ «۴».

• (۳) - الكافي ۶ - ۴۸۳ - ۷.

• (۴) - الفقيه ۱ - ۷۰ - ۲۸۱.

قدرت اقتصادی حکومت اسلامی

• ۱۵۷۱ - ۴ - «۵» قَالَ وَ قَالَ ع فِي قَوْلِ اللَّهِ
عَزَّ وَ جَلَّ وَ أَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ
«۶» - قَالَ مِنْهُ الْخِضَابُ بِالسَّوَادِ.

• (۵) - الفقيه ۱ - ۱۲۲ - ۲۸۲.

• (۶) - الأنفال ۸ - ۶۰.

قدرت اقتصادی حکومت اسلامی

- ۱۵۷۳ - ۶ - «۳» وَ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ مَا جِيلَوِيَهُ عَنْ عَمِّهِ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي الْقَاسِمِ عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَنْ مَنْصُورِ بْنِ الْعَبَّاسِ عَنْ سَعِيدِ بْنِ جَنَاحٍ عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ جَعْفَرِ الْجَعْفَرِيِّ عَنْ أَبِي الْحَسَنِ ع قَالَ:
- **الْخِضَابُ بِالسَّوَادِ زِينَةٌ لِلنِّسَاءِ وَ مَكْبَتَةٌ «۴» لِلْعَدُوِّ.**

• (۳) - ثواب الأعمال - ۳۹ - ۵.

• (۴) - مكبته، من الكبت - و هو الخيبة، و الذل، و الغلبة. (لسان العرب ۲ - ۷۶).

قدرت اقتصادی حکومت اسلامی

- أقول: تقدّم ما يدلُّ على ذلك «٥» و يأتي ما يدلُّ عليه «٦».
- (٥) - تقدم في الحديث ٢ من الباب ٤١ من هذه الأبواب.
- (٦) - يأتي في الحديث ٢ من الباب التالي، و في الحديث ٢ من الباب ٥٢ من هذه الأبواب.

قدرت اقتصادی حکومت اسلامی

• ۱۳۹۶ - ۳ - وَ بِهَذَا الْإِسْنَادِ، عَنِ الْحُسَيْنِ، عَنِ أَبِيهِ، عَنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: سَمِعْتُهُ يَقُولُ:

• **جَوِّدُوا الْحَدَّوْ فَإِنَّهُ مَكْبَتَةٌ لِلْعَدُوِّ،**

• وَ زِيَادَةٌ فِي ضَوْءِ الْبَصَرِ، وَ خَفَّفُوا الدِّينَ، فَإِنَّ فِي خِفَّةِ الدِّينِ زِيَادَةَ الْعُمُرِ، وَ تَدَهَّنُوا فَإِنَّهُ يُظْهِرُ الْغِنَاءَ، وَ عَلَيْكُمْ بِالسَّوَاكِ فَإِنَّهُ يَذْهَبُ وَسَوْسَةَ الصَّدْرِ، وَ أَدْمِنُوا الْخُفَّ فَإِنَّهُ أَمَانٌ مِنَ السَّلِّ.

قدرت اقتصادی حکومت اسلامی

- ۵۹۱۵ - ۶ - «۶» مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ فِي الْمَجَالِسِ وَالْأَخْبَارِ عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ إِبْرَاهِيمَ عَنِ مُحَمَّدِ بْنِ وَهْبَانَ عَنِ عَلِيِّ بْنِ حَبَشَى عَنِ الْعَبَّاسِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ عَنِ أَبِيهِ عَنِ صَفْوَانَ بْنِ يَحْيَى عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ أَبِي غَنْدَرٍ عَنِ أَبِيهِ عَنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ ع قَالَ سَمِعْتُهُ يَقُولُ
جَوِّدُوا الْحَدَّوْ فَإِنَّهُ مَكِيدَةٌ لِلْعَدُوِّ وَ زِيَادَةٌ فِي ضَوْءِ الْبَصَرِ وَ خَفُّوا الدِّينَ - فَإِنَّ فِي خِفَّةِ الدِّينِ زِيَادَةَ الْعُمُرِ - وَ تَدَهَّنُوا فَإِنَّهُ يُظْهِرُ الْغِنَاءَ - وَ عَلَيْكُمْ بِالسَّوَاكِ فَإِنَّهُ يُذْهِبُ وَسْوَاسَةَ الصَّدْرِ - وَ (أَذْمِنُوا الْخُفَّ) «۱» فَإِنَّهُ أَمَانٌ مِنَ السَّلِّ.
- (۶) - أمالی الطوسی ۲ - ۲۷۹.

قدرت اقتصادی حکومت اسلامی

- ۳. از تعلیل ذیل آیهی شریفه، «ترهبون به عدو الله و عدوكم» (تا بدین وسیله دشمنان خدا و خودتان را بترسانید)، استفاده می‌شود که هر وسیله‌ای که موجب ترساندن کفار شود، مطلوب است و یکی از مهمترین وسایل ترس قدرت اقتصادی حکومت اسلامی است.
- پس رساندن حکومت اسلامی به قدرت و استقلال اقتصادی از اهداف اقتصادی اسلام می‌باشد.

موسسه
رواق
و حکمت

تهیه شده در موسسه رواق حکمت

قم - ۵۵ متری عماریاسر، کوچه ۱۵، پلاک ۸۲

تلفن: ۰۲۵-۳۷۷۱۶۰۶۰ دورنگار: ۰۲۵-۳۷۷۱۹۷۴۰

www.ravaqhekmat.ir